

קייבוע

למכור את הרכוש ולהתחלק בתמורה

במשבר כזה, שכל העולם גראה לך שחור. קה, למשל, את העונה הבוררת אתה גומר יום עבודה קשה, חוזר הביתה לאכול ארוז-הם מינתה. על הלוח אתה רואה את שמך רשום לתורנות פריקה. בא אוטו 25 טון, עם שקי כוסבה של 120 קילו כל אחד. אתה מקלל את היום שנוולדת.

אתה יודע שגם איש בעיר עובד לפעמים כמו תמור ואפילו עובד בשתי משרות. אבל הוא יודע בשביל מה זה. הוא יודע שהוא מתאמץ כדי לסלק את החובות, שכתוצאה מהאמץ שלו יצליח להסתדר יותר טוב. ואחרי — לפני העבודה מגייסים אותך לקטוף שזיפים, ואחרי העבודה תורמים אותך לאסוף חציר בשדה. אפילו אם אתה בעל הכרה שרופה — זה משיפע עליך. ואם אתה גם רוק, או שהחבר הכי טוב שלך מתנועת ה'נוער נשאר רחוק, זה הורס לך לגמרי את חיי-החברה.

אתה חוזר הביתה, מספיק בקושי לאכול מהוה, וגם זה בקושי בגלל הזבובים הרבים הנופלים לתוך הסלס שק גמרת להכין, ושוכב לישון כמו קרש. אחרי שקמת מוקדם. וכל הזמן אתה שומע על אלו שהסתדרו בחוץ.

או שאתה נוסע באוטובוס, ועולה איוה מושבניק מתימן. הוא עובד בדיוק כמוך ב' חקלאות. אולי אפילו יותר, אבל רק לך קוראים חלוץ. מה כל כך חלוצי בחיים שלך? זה שאינך משלם מס הכנסה? או זה שאתה לא חייב לשלם שטרות בבנקים? אבל אתה עוד מחזיק איכשהו מעמד. פשוט מתבייש ללכת למזכירות ולהודיע שהחלטה לארוז

לא היה זה סיכוי קוסם, לדורם. הם כבר היו משופשפים, רגילים להלך חיים משלהם, ליחסי-אנוש משלהם. 60 הצעירים החדשים היו מתקבלים כחברים שהיזכויות, ובעצם עדיפותם המספרית היו הופכים לבעלי-הבית. השבנו על כך שנצטרך לעבור מחדש את כל החיכוחים אם צריך לחלק ראוי בכל חדר, או אם יש לחייב חברים להשתף ב' חוגים רעיוניים או לא — ורק מלחשוב על זה הודענו!

כך הגיעו לנקודת המשבר. אחרי שעש' רות גורמים קטנים התישו את כוחו של הקיבוץ במשך שנים ארוכות, שוב לא היה הגוף מסוגל לעמוד בפני מה אחרונה זו. החלו מדברים בגלוי שאי אפשר להמשיך כך; שיש למצוא מוצא. היה ברור שבוא ההש' למה רק יגביר את קצב העויבות הניפרדות. או קרה במשמר דויד מה שלא קרה ב' שום קיבוץ אחר: נערך מישאל סודי. איש המזכירות עבר בין החברים, הציג בפניהם את השאלה, ורק אחרי שמסרו את תשובתם בכתב, נתן להם לראות מה היו תשובות העונים שקדמו לו. כי לא רצו שהחלטותיהם של חברים אחרים ישפיעו על החבר, שעה שהוא מחליט את החלטתו הגורלית. התוצאה: 28 החליטו לעזוב, שניים הודי-

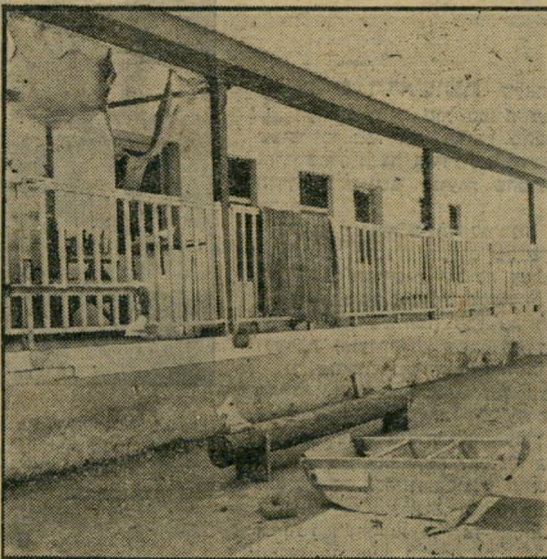
יקחו איתם גם סכום כסף במזומן, אשר בלעדיו לא יוכלו להתחיל בחייהם בחוץ. ברגע זה עמד הקיבוץ בנקודת-מיפנה קריטית. תוך יום יכול היה להתמוטט כל המוסר החברתי והכלכלי; החברים יכלו להחליט למכור כל רכוש אפשרי ולחלק את הכסף ביניהם.

דבר זה היה מסבך אותם במעשה פלילי. כי רוב הרכוש של הקיבוץ שייך לסוכנות היהודית ולמלחים אחרים, שסיפקו ציוד ר' אשראי. הקיבוץ, שהוא קואופרטיב, אחראי מבחינה חוקית עבור חובות אלה. רכושו משמש ביטחון לנושים. כל עוד לא סילק

נו -- המבולאי, הוחלט כי לא יימכר דבר העלול להזיק לאחד מענפי המשק. או נמי כור את כל ענף הדיר, הציע אחד, "זה רק יעזור לגוף החדש. הם לא יצטרכו לקום באמצע הלילה כדי לחלוב ולצאת למרעה בחמסין."

הצעה זו נדחתה. הם עדיין ראו את עצמם אחראים כלפי תנועתם וכלפי עצמם. התערור גם חייכות אם מותר למכור את הפסנתר, אותו רכש הקיבוץ מכספיו ולא מכספי ה' סוכנות. לבסוף הוחלט: כך. שתי פרות מ' תוך העדר הגדול של הקיבוץ לא נפדו על-ידי הסוכנות, ולכן יכלו להחשיבן כ' עזרה

ילדים, דבר שאילץ הורים רבים לעזוב את המשק כדי לחפש זברה לילדיהם. משמאל: אריח ב'יונסוף, חבר קבוצת אולדה, שמונה על-ידי תנועתו כמזכיר קיבוץ משמר דויד, עד אשר יגיע למקום הגרעין החדש, שימנה מזכיר משלו. עבודה מורשת עציבים הודרשת נסיון רב.

רכוש פרטי. הן נמכרו, תמורת כ'1800 ל"י. המכירה הרצינית ביותר: הנגריה, שאף היא לא נרכשה בכספי הסוכנות. כדי להקל על מן החברים הגיעו לקירבת אלף לירות. ב' מושגים של עובדים עירוניים, המתפתרים אחרי תמש או שמונה שנות עבודה, זהו סכום קטן יחסית. לגבי התנועה הקיבוצית, זהו תקדים מהפכני.

החברים חתמו על קבלות מפורטות, בהן היה רשום החישוב המדוייק של המגיע לכל אחד מהם. הקבלות נרשמו בספרי ה' חשבונות של המשק — ותלום שנוון מן ה' אידיאלים של דור אחר התנפץ על סלע המציאות של דור המדינה.

את חובותיו, אסור לחבריו לקחת לעצמם פיצויים ממכירת רכוש. החברים לא התעמקו בצד זה של הבעייה. הועלתה הצעה להפקיע את כל הסכומים הנכנסים לקופת המשק, להפקידם בחשבון' באנק פרטי ולא לדאוג לכיסוי הציקים של הקיבוץ, שניתנו לספקים שונים. הפיתוי היה חזק מאוד. "במו עיני ראיתי ציק של תנובה על סך 5000 לירות", סיפר השבוע חבר. עיקר הלחץ הופעל על חזקה בת המישה חברים, שנטלה לידיה את ניהול ענייני ה' קבוצה לקראת התפרקותה. הם קבעו לוח, נתנו לכל חבר נקודות לפי החתק. על כל שנת חתק, קיבל החבר נקודה אחת. עבור כל ילד, ניתנה גם כן נקודה לשנה. אשה הרה זכתה לנקודה אחת עבור התינוק שטרם נולד. שחיה של נקודה נקבע ל'150 לירות. נשאלה השאלה: מניין להשיג כסף זה, ש' החברים הגדירו אותו לעצמם כפיצויים? אחרי שהועדה הצליחה להתגבר על דרישות החברים הקיצוניים, שסיסמתם היתה "אחרי

בחורה מהפלוגה המקובצת, צועדת לאורך הדרך הראשית המובילה מחזר האוכל אל בתי המגורים. ברקע: רק הבתים הריקים. הבית העזוב, באמי צע, הוא בית-הילדים של המשק. גם לפני ההתפוצצות סבל קיבוץ משמר דויד מחוסר

ועכשיו

עו שהם בעד הישארות במשק. מבין שניים אלה היה אחד חבר הגרעין הרומני.

מה יקחו איתם?

יה זה רק הצעד הבלתי-רגיל הראי קבוצת החברים שהיוותה את קיבוץ משמר דויד. אחרי שהחליטו לעזוב את המשק, הח' ליטו גם כי לא יהיה זה צודק שיעזבו ב' ידיים ריקות. השאלה היתה: מה יקחו איתם? העהל המשתע ביותר בתנועה הקיבוצית הוא הצו הנתון לחבר לעזוב את המשק אחרי שנים רבות של עמל, ללא פיצוי על עבודתו. אומנם נמצא עזתה תקנון פיצויים בשלבי עיבוד, אולם אין עדיין שום החלטה רשמית של אף אחת מתנועות ההתיישבות. חברי משמר דויד החליטו לקבוע חוק לעצמם. נוסף לריהוט החדר, שכל חבר מק' בל עם צאתו את הקיבוץ, ונוסף למלבוש שהוא מקבל ממחסן-הבגדים, החליטו כי

את התפצים ולהסתלק. בינתיים האחרים כן עזובים. ויום אחד אתה תופס את עצמך מתבונן על כל מיני שברים, שבמקום אחר לא היית אומר להם שלום, והם יושבים איתך באסיפת חברים ומצביעים איך אתה תנהל את חיך. הוא שאתמול לא קם לעבודה, פיטאום נואם לו נואמים על חשבונך. ואז זה באמת נימאס לך. אבל נימאסו!

הסיבה השלישית הרוחפת חברים לע' זוב היא הדוגמה שמציבים לו אחרים. ככל שגובר תהליך העזיבות, גוברים בו הפיקסור קים. בחור שכל חייו היה רגיל. להיות עם התברה' מוצא את עצמו חסר חברים של ממש. סוג זה עוזב בלית ברירה. לעתים הוא עוזב את משקו כדי לעבור הקיבוץ אחר, או אפילו למושב.

המכה האחרונה פתע, לפני כשלושה חודשים, מצאו חברי משמר דויד כי נשארו בקיבוץ